

ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ НООВИНАХОДІВ У ЛІКВІДАЦІЇ НЕБЕЗПЕКИ ЕПІДЕМІЇ ОЖИРІННЯ ТА ІНШИХ ПОДІБНИХ НА ВСІЙ ПЛАНЕТІ

Корсак Костянтин Віталійович

Д-р. філос. наук, професор
ПВНЗ «Київський медичний університет», Україна

Кірик Тамара Вікторівна

канд. пед. наук, доцент
ПВНЗ «Київський медичний університет», Україна

Редько-Шпак Леслава Вікторівна

Старший викладач
ПВНЗ «Київський медичний університет», Україна

Бойчук Олена Сергіївна

Старший викладач
Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Україна

Корсак Юрій Костянтинович

канд. філос. наук, старший науковий співробітник
Інститут вищої освіти НАПН України, м. Київ

Ляшенко Лариса Миколаївна

канд. пед. наук, доцент
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна

Похресник Анатолій Костянтинович

канд. філос. наук, доцент, директор
Київський технікум електронних приладів, Україна

Для цієї нашої статті ми обрали нетрадиційну для українських науковців тему — аналіз стану розвитку на планеті «епідемії ожиріння» і сукупності пропозицій щодо можливих шляхів її подолання тими чи іншими методами. Нашою метою є констатація серйозності небезпек для здоров'я наступних генерацій, аналіз недоліків вже запропонованих засобів усунення епідемії, акцентування факту виявлення її справжніх причин та відсутність позитивних пропозицій щодо захисту всього населення планети. Тема відзначається високою комплексністю і досягнення задуманого можливе тільки поєднанням знань з багатьох наук і використанням мультидисциплінарного підходу.

Спершу кілька слів про особливості прогресивного хімічного й іншого забруднення середовища перебування людей в ХХ ст. Використаємо приклад з життя мешканців українського міста Чернівці. Там восени 1988 року спалахнула цілковито несподівана епідемія алопеції (облисіння), від якої найбільше постраждали не дорослі, а діти. У школах учителі змушені були вести уроки не для десятків, а для двох-трьох учнів, бо абсолютну більшість дітей перелякані батьки постаралися вивести якомога далі від ураженої нещастям центральної частини міста.

У ті часи в СРСР був проголошений і частково реалізований розквіт «перебудови і гласності», але, як і після вибуху 1986 р. на Чорнобильській АЕС, у державних ЗМІ замовчувалися і симптоми хвороби, і її перебіг. З труднощами й після ознайомлення з різними джерелами можна було віднайти вказівки на памороки, галюцинації, ураження сенсорної і моторної систем тощо. Ситуація була настільки критичною, що понад 150 дітей різного віку опинилися в кращих клініках Києва і Москви. У Чернівці прибув сумновідомий своєю боротьбою з «чорнобильською радіофобією» представник міністерства охорони здоров'я України Касьяненко й одразу ж категорично заборонив надавати будь-яку інформацію «невігласам»-журналістам і «заспокоїливо» розпочав закликати громадян «не розводити паніку, бо вона небезпечніша за будь-які епідемії».

Ці події привернули міжнародну увагу, тому цей унікальний феномен вивчала чимала група фахівців з багатьох країн. Аналізи чинників виявили, що у центрі міста були перевищені гранично допустимі концентрації одразу кількох токсичних елементів, а тому початкова кількість версій і пояснень перевищила 20. Поступово їх стало менше й урешті фахівці змушені були визнати, що отруєння було комплексним (названі барій, алюміній, свинець, талій тощо) й можливі їх сполуки. Ворогом №1 урешті визнали талій.

З енциклопедій переконаємося в тому, що талій є синьо-сірим, м'яким і непересічно отруйним металом (його гранично допустима концентрація у повітрі менша $0,1 \text{ мг/м}^3$) з низькою температурою плавлення ($303,6^\circ \text{C}$). В СРСР спершу зазвичай використовувався у вигляді водного розчину його солей (так звана «рідина Клерічі») для швидкої сепарації (розділення) мінералів за їх густиною, але пізніше виявився потрібним для чутливих елементів військової інфрачервоної апаратури та мало не в усій напівпровідниковій промисловості. Серед симптомів отруєння талієм (як і його токсичними сусідами у таблиці елементів) — ураження нервової системи, галюцинації, облісіння.

Першорядно важливим ми вважаємо той виявлений експертами факт, що більшість уражених алопецією дітей походила з «автомобільних» родин, батьки яких користувалися розповсюдженим у місті хімічним засобом для перетворення наявного поганого бензину у наддефіцитний високооктановий. Йдеться про серйозне явище, яке на початку II світової війни вплинуло на змагання британської та німецької авіації. Британський винищувач Супермарін Спітфайр отримав від американців високоякісний бензин, різко збільшив швидкість і зміг достатньо успішно змагатись зі славетним німецьким винищувачем Messerschmitt Bf 109.

Для усунення витоків епідемії Чернівці були максимально старанно очищені від бруду, в багатьох місцях зняли верхній шар ґрунту, використали спеціальні розчини й допомогу військових служб, закрили частину «підозрілих виробництв», а власники автомобілів припинили використовувати придбаний «по блату» розчин талію. Навесні 1989 року діти повернулися в школи. Хворих вилікували і волосся віросло, але частина матерів вказували, що ураження не зникло повністю, адже їхні діти все ще скаржилися на втому та біль у ногах.

Перу відповідального автора належать чимало статей і підрозділів у шести різних виданнях підручника «Основи сучасної екології», де вказувалося на те, що збільшення кількості різних за властивостями штучних речовин своїм цілковито неминучим наслідком матиме отруєння (пестицидацію) всього середовища перебування Ното на планеті. Явище синергії (поєднання) впливів різноманітних чинників може мати як посилення сукупного впливу двох чи більше чинників, так і їх часткове «взаємознищення» (от тільки другий варіант зустрічається незрівнянно

рідше від першого). Рамки тез не дають нам змоги навести приклади того, що множинність чинників мало не безмежно ускладнює виявлення серед десятків (насправді — ще більшої кількості) «агентів впливу» того, що в умовах нашого щоденного життя і праці є винуватцем №1. Зазвичай проходить багато років до моменту, коли загроза стає цілковито очевидною і нестерпною, а тому значні «наукові сили» скеровуються на «боротьбу» з нею.

Подібним чином розвивалися події навколо глобальної «епідемії ожиріння (obesity epidemic)», для ознайомлення з якою Інтернет пропонує понад 80 млн. матеріалів. Виник консенсус: це словосполучення описує збільшення відсотка населення з індексом маси тіла (ІМТ) понад 30. Неточний і загальновживаний показник ІМТ є відношенням маси у кілограмах до квадрату зросту в метрах. Для «нормальних» він перебуває у межах 18-25, для «повненьких» — в інтервалі 25-30, для відверто «жирних» (англ. — obese) цей показник перевищує 30. Факт збільшення відсотка останніх є вже незаперечним, хоч зі зрозумілих причин світові дані відзначаються невеликим запізненням. Обмежимося одним лише рис. 1 (Інтернет містить десятки подібних).

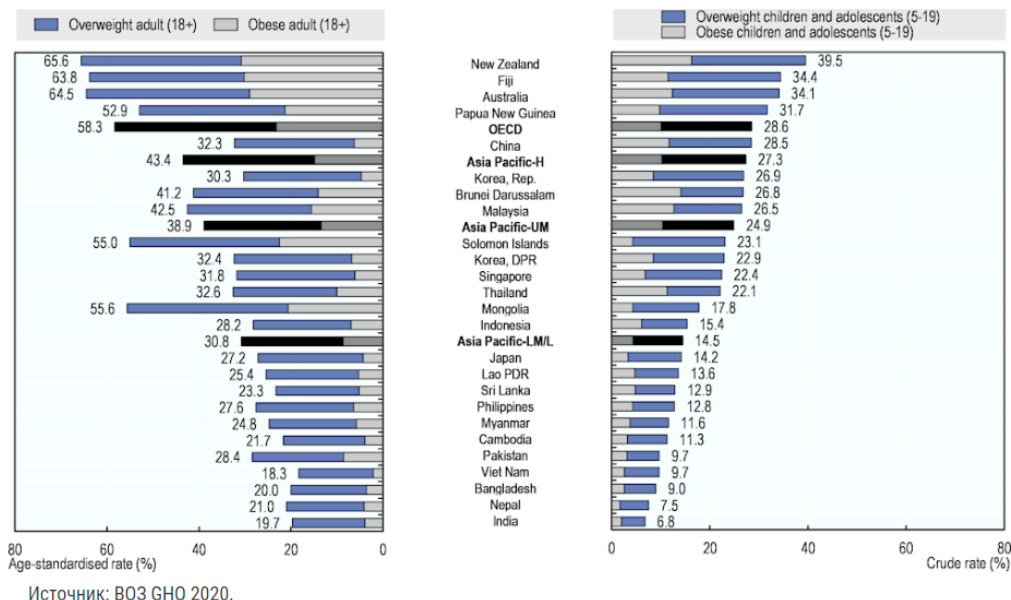

Рис. 1. Дорослі, діти і підлітки з надлишковою вагою чи ожирінням, 2016 р. [1]

Відмовимося від коментарів рис. 1, попередивши тільки про те, що різноманітні джерела подібних рисунків чи діаграм використовують різні дані, що спираються не на стандартні для всіх виміри і обчислення (приклад «інших» даних дає американське ЦРУ). Але загалом явище незаперечне, а тому і науковці-професіонали, і різноманітні експерти практично всіх країн детально вивчають його і навіть прогнозують майбутнє ([2; 3] та ін.). Зрідка нагадують, що перша критика на адресу «жирних» прозвучала ще на початку XIX ст. у найбільш благополучній у ті часи Великобританії з одночасною вказівкою на їх «неправильне харчування». Пізніше подібні погляди безперервно зміцнювалися і поширювалися у ЗМІ й наукових виданнях, а ближче до наших днів були доповнені твердженням про «недостатню фізичну активність».

З власних аналізів ми дійшли висновків, що в інтервалі 1995-2008 років у розвиненому світі трапилася якась дивна аномалія у житті і харчуванні населення майже всіх держав ОЕСР. Якщо середній для них показник ІМТ зріс за 1980-1995 рр. усього на три пункти (з 12 до 15), то за відчутно коротший час між 1995 і 2008 роком

підвищення склало аж 8 пунктів (з 15 до 23). Пояснень цього трикратного прискорення і його продовження, ми, на жаль, не відшукали в доступних джерелах, не кажучи вже про те, що останнім часом незаперечними лідерами у цій епідемії стали невеличкі державки Мікронезії, віддалені на багато тисяч кілометрів від материків з їх промисловими центрами і викидами різноманітних хімічних та інших субстанцій.

Спершу у своїх працях на теми екології ми висловили таке припущення: в кінці ХХ ст.. у межах «зеленої революції» були винайдені і масово застосовані у США і розвинених державах виключно ефективні хімічні засоби захисту рослин від хвороб і найрізноманітніших шкідників. Розпочалася і все ще продовжується глобальна «пестицидація» середовища постійного перебування людей. Ми й пояснили тогочасний розвиток епідемії ожиріння реакцією організмів Ното на усе більше надходження мікроскопічних доз тих штучних хімікатів, які істотно порушують все більше ланок метаболізму. Одночасно передбачили неминучу деградацію мислення, що й аналізували та описали у недавніх статтях про події останніх 15 років ([4] та ін.).

Поминаючи всі дискусії щодо винайдення ідеальних дієт, поширення спортзалів, скрупульозного підрахунку спожитих і витрачених калорій, нав'язування нафантазованих та ідеалізованих стандартів статури (чого варта «епідемія» поширення магічного співвідношення 90-60-90!) вкажемо найголовніше — преса та Інтернет заробляли свої гроші на пропаганді міфів, а все більше науковців світу вперто шукали пояснення вказаних нами й інших географічних загадок інтенсифікації епідемії. Зусилля виявились успішними й серед десятків потенційних інтенсифікаторів ожиріння були виділені найвпливовіші — гормоноподібні молекули фталатів, що покидають поверхню практично всіх «м'яких» пластиків [5].

Вказана стаття є своєрідним початком кращих і доступних узагальнень наукових досягнень останнього часу, адже містить огляд тих публікацій, які в сукупності розкривають загадку походження і невблаганного розвитку світової епідемії ожиріння. Зусиллями наукових груп з різних держав виявлено, що вона спричинена і підтримується виділенням в атмосферу і решту довкілля так званих «пластифікаторів» — групи речовин з властивістю пом'якшення пластиків і надання їм багатьох інших позитивних якостей.

З їх поверхні виділяються (фактично — випаровуються) невеликі молекули з десятком-другим атомів, що є похідними від фталевої кислоти. Страшна правда полягає в тому, що вони відзначаються високою подібністю до частини тих гормонів, що керують реакціями метаболізму в живих організмах (P.S.: потовстішали навіть миші та інші об'єкти біодосліджень, чия дієта має бути «абсолютною константою»). Прочитуємо прикінцевий висновок з виділеної статті: «Люди адаптовані до різних дієт незалежно від кількості самої їжі. До чого ми не пристосовані — так це до пластифікаторів і затверджувачів пластмаси, що не зустрічаються в природі. Щось у їхньому складі підштовхує людей їсти більше, ніж їм потрібно, ігноруючи вбудовані регулятори апетиту, які десятки тисяч років не давали розповніти нашим пращурам. Саме тому масові дієти та масове заняття спортом не загальмувало епідемію зайвої ваги і не завадило їй серйозно прискоритися в останній десяток років. Цілком уникнути попадання в організм таких сполук практично неможливо. Просто нагадаємо: мікропластик є скрізь, від Маріанської западини до найвищих гір. Ми отримуємо його з морепродуктами, водою з пластикової тари, з цукром, сіллю, медом, алкоголем і навіть повітрям. Причому з останнього надходить приблизно половина. Відразу скажемо: ходити в медичних масках не допоможе тому, що самі вони (хто міг би подумати), містять полімери» [5].

Автори цитованої статі лишаються не тільки повними песимістами, а й не

пропонують ні засобів повної ліквідації епідемії ожиріння, ні хоча б пояснень концентрації її ознак в населення Мікронезії й частини прибережних держав. Ми ж маємо досить фактів для відповіді на обидва запитання.

Пропонуємо пояснити мікронезійський феномен формуванням у Тихому океані «Великої сміттевої плями (Great Pacific Garbage Patch)» і кількох менших. Жорстке проміння тропічного Сонця формує з них своєрідний розосереджений «вулкан», який з колосальних площ виділяє газоподібні фталати разом з утворенням «мікропластикових» частинок, які вже окупували всю планету аж до висот стратосфери.

Вперше серед усіх відомих нам друкованих і е-видань ми пропонуємо засіб поступової повної ліквідації і «епідемії ожиріння», і процесів деструкції мислення Номо, і ліквідації абсолютної більшості загроз його існуванню. Чудо-засіб являє собою екологічно ідеальні виробничі й інші **ноотехнології** (чи **wisetechnology**), які надають людям все потрібне і одночасно виліковують всю біосферу від мікропластикових та усіх інших забруднень, що створили війни і промисловість індустріальної епохи. Зрозуміти наші пропозиції легко через достатньо уважне вивчення авторського рис. 2, який називаємо «засобом психологічного захисту українців», оскільки він містить ПРАВДУ і про минуле, і про майбутнє. Впевненість у майбутньому — основа психостійкості. Рисунок пропонує не тільки чітку вказівку на розвиток двох великих революцій на планеті (виробничої і світоглядно-гуманітарної), а й містить дуже стисле нагадування про 4 подвиги пращурів, здійснені за 15 000 років.

Початковим варіантом рисунка було графічне відтворення для потреб студентів великих текстових книг американського соціолога і футуролога Е. Тоффлера (1928-2016) про «три цивілізаційні хвилі». Він не помітив прихід 4-ої ноохвилі, тому всі численні подальші вдосконалення вже належать авторам.

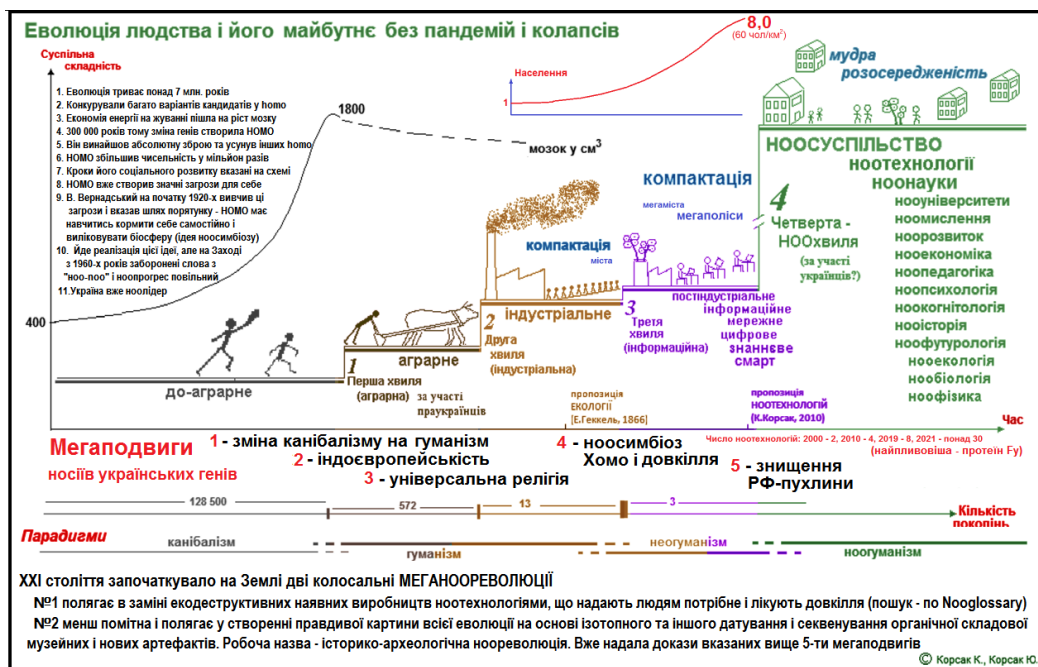

Рис. 2. Повна схема всієї еволюції Номо: і минулого, і ноомайбутнього

Для теми цієї нашої статті особливо важливим є факт виявлення науковцями з Німеччини явища перетворення синьо-зеленими бактеріями довільної органіки в

якісний **біопластик** з хорошими параметрами. До наших днів ці дослідження через генетичні модифікації дали змогу підвищити вміст біопластиків у тільцях «продуцентів» з сотих часток їх об'єму аж до 80-85% (що так переконливо засвідчує рис. 3 зі статті [6]).

Рис. 3. До генетичного втручання бактерії продукували мало біопластику. Змінені штами складаються переважно з нього

Він переконує в тому, що у разі продовження досліджень на сучасному рівні використаних та інших ціанобактерій можна отримати з первинних органічних продуктів біосфери (а їх щорічний обсяг через підвищення концентрації CO₂ вже зріс зі 120 до 160 мільярдів тонн) грандіозну кількість корисних речовин (названі ліпіди, жирні кислоти, малати, сукцинати і т.д.).

Тому вже настав спричинений глобальним ожирінням та іншими загрозами момент законодавчої заборони сучасного продукування третини мільярда тонн вбивчих пластиків з їх фталатами і переходу на ті, що зображені на рис. 3. Наголошуємо на тому, що на цьому шляху можна сподіватися на гарантований порятунок людства від епідемії ожиріння й багатьох інших.

В момент створення нашого тексту в швейцарському містечку Давос відбувається черговий Всесвітній економічний форум з «зірковою» участю України, для якого підготовлений і розповсюджений великий документ — The GLObal Risks Report 2023 [7]. Чудово, що в ньому третину сотні разів в позитивному сенсі згадана Україна з безмежною стійкістю її громадян, але якось навіть дивно, що там взагалі немає «понять з майбутнього» (відсутні слова не тільки з «поо-», а й «папо-»), а всі надії на світле майбутнє покладаються на цифровізацію та зернові потужності наших чорноземів. Схоже на те, що творці Доповіді-2023 отримали професію в часи «холодної війни» й переконані у вічній застосовності технологій і наукових лексиконів минулого сторіччя. Тому колосальною світовою помилкою стає повне ігнорування бактеріальної ноотехнології «протеїн Фу» [8], спроможної назавжди ліквідувати білковий голод на Землі разом з усім індустріальним тваринництвом та супровідною частиною всього сільського господарства.

Тому висновки з цієї статті разом з побажаннями для Давосу-2023 й подальших «світових форумів» ми висловимо таким чином: Доля (чи Бог?) зобов'язала Україну до чергового порятунку людства поширенням нооправди про його майбутнє (але на Заході ще півстоліття тому заборонили всі слова з літерами «ноо-» у виданнях зі світу Sciences&Arts)! Тому Номо й досі живуть у минулому, ігнорують **меганоореволюцію-1** як перехід до рятівних ноотехнологій і ноонаук (пояснення — через пошук по слову «Nooglossary» або лист на адресу kvkorsak@gmail.com), не кажучи про молодшу і більш повільну **меганоореволюцію-2**. Це створення цілковито нової сфери гуманітарних знань на основі ФАКТІВ, які надають ізотопні й інші датування і секвенування генів.

А головне в тому, що носії українських генів можуть вдруге здійснити повне

одуховлення людства. Цього разу — *нооодуховлення-XXI*.

Список використаних джерел:

1. Health at a glance: Asia and the Pacific 2020: measuring progress towards universal health coverage. OECDiLibrary. (URL: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/a47d0cd2-en/index.html?itemId=/content/component/a47d0cd2-en>) Appeal 15-01-2023.
2. Hart, D. (2021) Obesity, the Obesity Epidemic, and Metabolic Dysfunction: The Conundrum Presented by the Disconnect between Evolution and Modern Societies. Journal of Biomedical Science and Engineering, 14, 203-211. doi: 10.4236/jbise.2021.145017. (URL: https://www.scirp.org/journal/paperinformation.aspx?paperid=109087&utm_campaign=826331897_48172385728&utm_source=lixiaofang&utm_medium=adwords&utm_content=dsa-312568142813&gclid=EAIaIQobChMI2Z3DuNzG_AIVsxj7Ch0MKw2zEAAYASAAEgJxDfD_BwE)юї . Appeal 15-01-2023.
3. Andronik, V. (2019). Big Country: 39% of people in the WORLD are overweight, in Ukraine — 58% (URL: <https://ukraine.segodnya.ua/ua/ukraine/bolshaya-strana-39-lyudey-v-mire-ime-yut-lishniy-ves-v-ukraine-58-1313228.html>) (12-08-2019). Appeal 15-01-2023.
4. Korsak K.V. & Boychuk O.S. (2018). Analysis of modern scientific data on the "Intelligence of mankind" / Wyshcha shkola — Higher school. No. 10(171). pp. 81-90 (in Ukrainian).
5. Berezin, A. & Orlov, M. (2023). Not fast food: ordinary plasticizers caused a worldwide epidemic of overweight (URL: <https://naked-science.ru/article/nakedscience/vsemirnaya-epidemiya>) 9-01-2023. (in Russian) Appeal 15-01-2023.
6. Koch, M. et al. (2020). Koch, M., Bruckmoser, J., Scholl, J. et al. Maximizing PHB content in Synechocystis sp. PCC 6803: a new metabolic engineering strategy based on the regulator PirC. Microb Cell Fact 19, 231 (2020). <https://doi.org/10.1186/s12934-020-01491-1>.
7. The GLObal Risks Report 2023. 18th Edition. Insight Report (URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www3.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2023.pdf).
8. Nature's Fynd (Sustainable Bioproducts LLC) (URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Nature%27s_Fynd) Appeal 10-01-2023.